

[Kai Moltke.]

berøve det tibetanske folk dets menneskerettigheder og den fundamentale rigdom, som det hidtil altid har nydt, se, så bliver jeg nødt til at sige, at det vil være at gå en tand for vidt i sin sympati for folkenes frigørelsesret. Og man kan mene meget eller lidt om det gammelbuddhistiske styre i Tibet, men en kendsgerning er det, hvad man også så på udenrigsministeriets reaktioner, at den historiske udvikling, før vi fik den kinesiske indtrængen i landet, bl. a. og hovedsagelig bestod i, at over 40 pct. af den samlede befolkning var slaver, og at slaveriet i dag er ophævet; så må man i alle tilfælde erklære, at man betragter slaveri som en grundlæggende menneskeret, som man ikke kan vende sig imod. Jeg vil ærlig talt for det konservative folkepartis egen prestiges skyld anmode det om at tage kritikken af den danske delegation tilbage, fordi den ikke stemte for en resolution med et sådant indhold, men rådede sine allierede til i fremtiden at komme med en noget kløgtigere formulering i et så omstridt spørgsmål som det tibetanske.

Tilbage til apartheid. Her er jeg helt enig med udenrigsministeren i, at ud fra de erklæringer, som bl. a. er blevet afgivet her i tinget og under diskussioner og tidligere kritik, er den beslutning, der blev truffet, en konsekvens af den linje, som tidligere er blevet ført, i alle tilfælde inden for visse grænser. Det, man sidst anmodede om, var at vinde tid for en beslutning om, at sanktioner ikke skulle svæve i luften, derved at de store handelspartnere, som havde to tredjedele af handelen med Sydafrika, skulle få tid til at omstille deres politik ved diplomatiske forestillinger. Man afviste jo ikke principielt, at man ikke skulle gribe ind på nogen effektiv måde mod det sydafrikanske styre. Derfor må jeg sige, at jeg tror, at for de fleste af os, som var i delegationen — i alle tilfælde i første omgang, og før gemytterne kom i bevægelse herhjemme — virkede det som en befrielse, da vi den 1. december fik udenrigsministe-

rens direktiv, hvor man gjorde opmærksom på, at Danmark fik myndighed til at stemme for, at udviklingen i Sydafrika rummede en trussel mod fred og sikkerhed, og fik ret til at stemme for, at man opfordrede sikkerhedsrådet til at træffe effektive sanktioner for at gøre en ende på apartheidsystemet efter så mange og gentagne resolutioner her. Men her er der unægtelig noget, der forekommer mærkeligt: hvor en mand virkelig indlægger sig fortjeneste i sit arbejde ved at ajourføre landets politik, dér kommer kritikken, ikke alene i folketinget, men endogså i den samlede presse.

Jeg må samtidig gøre opmærksom på én ting til. Den konservative ordfører, hr. Poul Møller, beskæftigede sig med delegationen og delegationens opgaver og sagde, at de folk, som sidder i FN's delegation, ikke repræsenterer deres partier. Jeg ved ikke, om det virkelig er sådan inden for det konservative folkeparti, at hr. Hagen Hagensen og hr. Poul Schlüter ikke repræsenterer det konservative folkepartis meninger; jeg ved heller ikke, hvordan det ligger inden for venstre, men jeg er sikker på, at inden for socialdemokratiet, det socialistiske folkeparti og det radikale venstre repræsenterede de delegerede, som tog stilling til disse spørgsmål, i højeste grad deres partiers indstilling. (Poul Møller: De er regeringens repræsentanter!). Vi er regeringens repræsentanter inden for gruppen med ret til at komme med indstillinger til regeringen, og som sådanne er vi partirepræsentanter. Det er, når vi stemmer eller optræder offentligt, at vi er regeringens repræsentanter. Derfor optræder jeg ikke offentligt og stemmer ikke offentligt.

Jeg vil sige én ting til, siden man nu har prøvet på at vælte det ned over delegationens ulykkelige skuldre, at vi har foretaget et brud på det nordiske samarbejde ved ikke rettidigt at opretholde de nødvendige kontrakter, medens vi var i De Forenede Stater. Jeg vil indrømme, at det ville være ønskeligt og påkrævet, om den danske delegation langt mere regelmæssigt